

BBY 105 BİLGİNİN ORGANİZASYONU

BİBLİYOGRAFİK TANIMLAMA

Bibliyografik Tanımlama

Her bir bilgi kaynağı ya da parçası için tanımlayıcı (descriptive) kayıtların üretilmesi ve bu kayıtlara erişim için gerekli başlıkların seçilip oluşturulmasıyla ilgili olan işlemler bütünüdür.

Bibliyografik Tanımlama, iki farklı işlemde oluşmaktadır.

a) Eldeki bilgi kaynağının yerine geçecek tanımlamanın yapılıp gerekli başlıkların oluşturulması TANIMLAYICI KATALOGLAMA olarak bilinir.

Tanımlayıcı kataloglama, "Anglo-American Cataloging Rules" v.b. Kataloglama kuralları kullanılarak yürütülen işlemlerdir.

b) Eldeki bilgi kaynağının içeriğinin belirlenip, katalogda konu erişimi için uygun bulunan konuların seçilip katalog kayıtlarına eklendiği işlemlerdir: KONU KATALOGLAMASI

Konu kataloglaması, örneğin kütüphanelerde önceden hazırlanmış konu başlığı listeleri kullanılarak belirlenmektedir. Library of Congress Subject Headings (LCSH) gibi. Amaç konu ile bilgi erişimi gerçekleştirmektir.

Ayrıca;

Sınıflama (Classification)

Kütüphanelerde bibliyografik tanımlamaların yanında birer yeri olan kitapların raflardaki yerini **KONU İÇERİĞİYLE** belirlemek üzere yürütülen işlemlerdir.

936.3

K44

1978

Kellner, Hans Jörg, 1925 - .

Der römische Verwahrfund von Eining / Hans Jörg Kellner.

2. Aufl.

München: Beck, 1978.

44 s.: res.; 31 cm.- (München Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte; Bd. 29).

Bibliyografya: 44 s.

1. Romans - - Germany, West - - Eining. 2. Germany, West - - Antiquities, Roman

I. Eseradı

II. Dizi

DD 901. E27 343 K44 1978

Hülya Dilek Kayaođlu “Açık erişim kavramı ve gelişmekte olan bir olarak Türkiye için anlamı”.
Türk Kütüphaneciliđi. 20, 1 (2006), 29 – 60.

658. 3 009 24

G45

1940

Gilson, Mary Barnett, 1877 – 1940.

What's past in prologue / Mary Barnett Gilson.

New York: Arno Press, 1980, c1940.

XIV, 307 s.; 23 cm.

ISBN 0-405-12842-8

Labor and laboring classes- USA- History

United States – Social Conditions

I. Eseradi

537.120 7
Öz2
1999

Yer Numarası
(Dewey Onlu
Sınıflama)

Özalp, Nuran, 1940 - . → Yazar adı başlığı

Plasma fiziğine giriş/ N. Özalp ve Sabih Tansel

2. bs. Basım Alanı Eser adı /Sorumluluk Alanı

İstanbul: Boğaziçi Üniv., c 1999. Basın / yayın alanı

xii, 273 s.: res; 17 cm. Fiziksel Niteleme alanı

ISBN 0 – 975 – 125 – 23-X Not alanı

1.Plasma Physics Konu başlığı

I. Tansel, Sabih. Yazar adı başlığı

II. Eseradı Eseradı başlığı

QC671 Öz5 Sınıflama Numarası (Library of Congress)

Z
678.77
B79
1989

Bloomberg, Marty
Kütüphane teknisyenleri için teknik hizmetlere giriş / Yaz.
Marty Bloomberg [ve] G. Edward Evans; çev.: Nilüfer
Tuncer
[Ankara]: TKD, 1989.
xiii, 412s.; 25 cm.
ISBN 975-7653-04-7
1. CATALOGING.
2. LIBRARIES - - TECHNICAL SERVICES.
I. Evans, G. Edward.
II. Tuncer, Nilüfer.
III. Eseradı.

KATALOG BAŐLIKLARI

- Yazar adı Başlığı (Author)
- Eseradı Başlığı (Title)
- Konu Başlığı (Subject Heading)
- Yöneltmeler (References, Cross-references)

KATALOGLAMA ve METADATA

Kataloglama (Cataloging): Kütüphane dermelerinin kimliklenmesi (tanımlanması) bu bilgiye erişilebilmesi (elde edilebilmesi) için herhangi bir kataloglama kuralına dayanarak yapılandırılması işlemleridir.

Katalog (Catalog): Herhangi bir dermenin basılı veya elektronik ortamdaki listesidir. Elektronik ortamlarda erişilebilen kataloglar (örneğin OPAC) basılı listelerden farklı olarak kodlanmış bibliyografik veriden (kayıtlardan) oluşmaktadır. Kataloglar bibliyografik tanımlamaların listesidir.

Basılı, görsel – işitsel, v.b. bilgi kaynaklarının her biri birer veridir.

Metadata (Üstveri): “veri hakkında veri” genel tanımıdır. Burada her bir bilgi kaynağı (bilgi paketi) veridir. Üstveri bu verilerin kimliklenmesi, elde edilebilmesi, yönetimi için yapılandırılmış kodlu bir veridir.

Üstveri kağıt üzerinde değil elektronik ortamdadır. Bir web sayfası, MP3, bir kitap, v.b. her biri birer veridir. Örneğin, basılı, görsel-işitsel, grafik, v.b. veri tek tek kataloglanarak kütüphane kataloglarında listelenir.

Diğer yandan MP3, web sayfası, v.b. ise üstveri olarak tanımlanır ve içeriği hakkında bilgi verilir.

KATALOG VE METADATANIN KARŞILAŞTIRILMASI

KATALOG VE METADATANIN BENZERLİKLERİ

1. **Amaç:** Her ikisi de aynı amaçla oluşturulmaktadır.
 - a. Verinin tanımlanması
 - b. Veriye erişirmek
2. Katalog da metadada da birer üstveridir; "Veri hakkında veridir."
3. Katalog da metadada da her ikisi de bilginin elde edilmesi ve yönetilmesi için yapılandırılmış bilgilerdir.

KATALOG ve METADATANIN FARKLILIKLARI

KATALOG

1. Analog veriler kataloglanır: basılı, görsel-işitsel, grafik, kartografik, bilgisayar programları, mikroformlar, üç boyutlu verileri indeksler.
2. Kaynaklar fiziksel olarak ulaşılabilir.

METADATA

1. Dijital verilerin kayıtlarıdır: Dijital obje, web kaynaklarının tanımıdır.
2. Elektronik kaynaklar fiziksel olarak ulaşılır değil, uzaktan ulaşılabilir.

KATALOG ve METADATANIN FARKLILIKLARI

KATALOG

3. Tanımlar bir hayli ayrıntılıdır: Örneğin, tanımlamada basım ve versiyonlar önemlidir. Bir basılı kaynağın nerede yayınlanıp dağıtıldığı önemlidir.

METADATA

3. Katalog kadar ayrıntılı olmayan tanımlardır: Tanımlamada versiyon yok. Yayın yeri bilgisi gerekmez.

KATALOG ve METADATANIN FARKLILIKLARI

KATALOG

4. Katalog tanımlarını profesyonel indeksçiler oluşturur. Örneğin AACR2 gibi kataloglama kuralı kullanabilen biri gerekir.

METADATA

4. Profesyonel indeksçi gerekmez; veriyi oluşturan kişi de oluşturabilir.